

EU med Norge på innsiden

Den Europeiske Union (EU) er verdenshistoriens mest vellykkede fredsprosjekt. For 100 år siden krysser unge europeere landegrensene for å krige mot hverandre. I dag krysser europeere landegrensene for å dra på ferie, jobbe, studere og møte venner.

Intensjonen bak opprettelsen av EU var å sikre fred mellom Europas stormakter ved å gjøre dem gjensidig avhengig av hverandre. Land som samarbeider tett, har mindre sannsynlighet for å havne i konflikt. I løpet av unionens levetid har ingen medlemsland havnet i væpnet konflikt. Derfor mottok EU Nobels fredspris i 2012. Under Russlands invasjon av Ukraina i 2022 har unionen befestet seg som Europas garantist for demokrati, økonomisk vekst og sikkerhet.

Unge Høyre vil:

- At Norge skal bli fullverdig medlem i EU.
- At forhandlingsresultatet om medlemskap skal foreligge før Norge beslutter å bli medlem i EU.

EUs overordnede rolle

I vår del av verden er EU den viktigste garantisten for velstand, liberale demokratier og ytringsfrihet. Unge Høyre mener at EUs rolle innenfor disse verdiene må styrkes videre. Det er kun slik vår del av verden kan stå opp mot de autoritære kreftene som er på fremmarsj enkelte steder i Europa og i verden ellers.

Unge Høyre vil:

- Ivareta de fire frihetene: fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og personer.
- Videreutvikle EUs rolle som motor for europeisk velstand gjennom et tettere integrert marked i Europa og økt samarbeid mellom medlemslandene.
- Ønske alle europeiske land velkommen i EU, men stille strenge krav til demokrati, menneskerettigheter, ytringsfrihet og et liberalt rettsvesen.
- At EU skal være en geopolitisk motvekt til Kina og andre ikke-demokratiske stormakter og dermed være verdens største forkjemper for en demokratisk verdensorden.
- At det skal være et selvstendig mål for EU å oppnå like stor økonomisk vekst som sammenlignbare økonomier.
- At EU skal spille en aktiv rolle i å koordinere og styrke det mellomstatlige helsesamarbeidet i Europa.

Økonomisk trygghet og velstandsøkning

Økonomisk vekst og velstandsøkning er en forutsetning for et fredelig og sterkt Europa. Selv om EU legger til rette for økonomisk vekst og økt velstand, mener Unge Høyre at det er opp til Norge å regulere veksten. Unge Høyre mener at Norge er best tjent med egen valuta og muligheten til å kunne styre eget rentenivå. Dermed vil vi at Norge følger Danmark og Sverige og blir stående utenfor EUs økonomiske og monetære union.

Det koster å gjøre EU grønnere, mer digitalt og redusere ulikhet. Likevel bør ikke EUs inntektsgrunnlag utvides. I dag kommer EUs inntekter i hovedsak fra kontingent og tollinntekter. Statene bestemmer selv hvordan de innretter sine skatte- og avgiftssystem. Den bestemmelsen bør videreføres.

Unge Høyre vil:

- Stå utenfor EUs Økonomiske og monetære union (ØMU), og dermed ikke innføre euro til fordel for den norske krone ved et EU-medlemskap.
- Videreføre myndigheten Rådet og Parlamentet har til å fordele unionens kontingenter og tollinntekter.
- At EU fortsetter og intensiverer sitt arbeid mot internasjonal skatteplanlegging.
- Ikke gi EU myndighet til å bestemme over skatte- og avgiftspolitikken til medlemslandene.

Sikkerhet og beredskap

EU har de siste årene styrket sin forsvarspolitik som følge av den Kinas militære opprustning og økte økonomiske tilstedeværelse i Europas nærområder. I tillegg er tyngdepunktet i USAs forsvar i større grad flyttet vekk fra Europa til Stillehavsregionen. Det gjør at Europa og EU i større grad må ta ansvar for egen sikkerhet. Likevel mener Unge Høyre at NATO beviselig er Vestens viktigste sikkerhetsgaranti. EUs økende arbeid med forsvarsberedskap vil aldri overgå NATOs militære evne. Derfor mener Unge Høyre at EUs først og fremst skal være fasilitator for NATOs mobilitet og arbeid i Europa.

Unge Høyre vil:

- At NATO skal utgjøre den primære sikkerhetsgarantien for europeiske land.
- Styrke EUs forsvarssamarbeid som et sikkerhetspolitisk supplement til NATO.
- Videreføre EUs tette samarbeid med NATO.
- Ha som mål at alle EU-land skal bli medlem i NATO.
- At EUs rolle i en konflikt først og fremst skal være økonomisk.
- Styrke beredskapen i Europa ved å være en pådriver for økt beredskap gjennom standardisering av infrastruktur, utvinning av kritiske råvarer og produksjon av produkter av høy beredskapsverdi.
- At kjøp og salg av forsvarsmateriell skal ivareta EU og NATOs strategiske interesse.
- At sanksjoner mot tredjeland kan vedtas med 2/3-flertall i Rådet og Parlamentet.
- At persondata hentet innenfra unionens grenser ikke kan videredistribueres til tredjeland.
- Skrote EUs asylinstitutt og overføre myndigheten over asylopolitikken tilbake til medlemslandene.
- At Europa skal være energiuavhengig.

Mer demokrati og folkestyre

EU styres i dag av tre viktigste demokratiske organer. Europakommisjonen som fungerer som EUs regjering. Europaparlamentet består av direkte folkevalgte representanter fra hvert

medlemsland, der parlamentarikerne sitter etter partigrupper – ikke etter land. Det Europeiske Råd består av statsledere eller fagstatsråder fra de enkelte medlemsland. Sammen utgjør Europakommisjonen den utøvende makt, parlamentet og rådet den lovgivende makt, og Europadomstolen den dømmende makt.

Kommisjonspresidenten velges av Europaparlamentet etter forslag fra Rådet. Unge Høyre mener at en folkevalgt kommisjonspresident vil tydeliggjøre kommisjonspresidentens ansvar overfor den europeiske befolkningen og øke interessens for presidentkandidatenes politiske visjoner. Unge Høyre mener dernest at EUs demokratiske legitimitet skal forbli hos medlemslandene gjennom Rådet, og ønsker dermed ikke å utvide makten til Europaparlamentet.

De siste årene har medlemslandene Ungarn og Polen utviklet seg i illiberal retning. Unge Høyre mener at dagens EU ikke har de riktige verktøyene for å rettlede stater som er i ferd med å bevege seg vekk fra unionens grunnleggende prinsipper. Derfor ønsker Unge Høyre å senke terskelen for å vedta sanksjoner mot medlemsland.

Unge Høyre vil:

- At sanksjonstiltak mot medlemsland skal underlegges kvalifisert flertallsregel i Europaparlamentet og Det Europeiske Råd.
- Samlokalisere Europaparlamentet i Brussel, og dermed legge ned Strassburg-kontorene.
- Ikke gi Europaparlamentet og Det Europeiske Råd initiativrett.
- At kommisjonspresidenten skal bli valgt direkte av europeiske velgere, etter fransk presidentvalg-modell.
- At ved et norsk EU-medlemskap skal valget av norske europaparlamentarikere skje med Norge som ett valgdistrikt.
- Kaste ut medlemsland som over tid bryter EUs grunnleggende prinsipper om demokrati, menneskerettigheter, ytringsfrihet og liberalt rettsvesen, og ikke retter seg etter krav fra EUs institusjoner.